

Dokumentation og forskning

August 2016 - januar 2017

*Hanne Mette Ochsner Ridder, professor ved Musikterapiuddannelsen og Forskerprogrammet i Musikterapi, Aalborg Universitet.
Kontakt: hanne@hum.aau.dk*

Nyt fra Forskerprogrammet i musikterapi

Forældre til børn, som har en autisme spektrum forstyrrelse (ASF), er i risiko for at blive alvorligt stressede. En af årsagerne er at barnet har nedsatte sociale og kommunikative færdigheder, og derfor kan forældre have ekstra brug for professionel hjælp med støtte til at forbedre kommunikationen i familien. I et ph.d.-forskningsprojekt af den israelske musikterapeut, **Tali Gottfried**, indgik 13 par som havde 4-7 årige børn med ASF. Forældrene blev tilfældigt udvalgt til et musikorienteret forældrerådgivningsforløb, enten kun 3 gange eller med en længerevarende indsats over 5 måneder. Samtidig blev børnene fordelt til enten musikterapeutisk behandling eller standardbehandling. Gottfried varetog både musikterapi og forældrerådgivning, og resultaterne fra undersøgelsen peger på at forældrerådgivning, som inddrager musik, reducerer stress hos forældrene, øger livskvalitet og får familierne til i højere grad at bruge musik i hverdagen. Gottfried forsvarede sin ph.d.-afhandling under det halvårige ph.d.-kursus i november 2016 på Aalborg Universitet.

Gottfried, T. (2016). Creating bridges: Music-Oriented Counseling for Parents of children with Autism Spectrum Disorder. Aalborg Universitetsforlag. (Ph.d.-serien for Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet). Tilgængelig fra www.mt-phd.aau.dk/phd-theses

I november 2016 var Danmark vært for den 26. Alzheimer Europe Conference. Her blev det annonceret at ph.d.-studerende **Emily Cousins** fra University of Nottingham er blevet tildelt et INTERDEM Academy Fellowship til et 3 måneders forskningsophold ved forskerprogrammet i musikterapi på AAU. Emily forsker i hvordan musik og kunst kan indgå i demensomsorgen og skal udover opholdet på universitetet også besøge musikterapeuter og få indblik i hvordan musik indgår i praksis.

Musikterapiforskergruppen kan byde velkommen til en ny kollega, **Gustavo Gattino**. Han er uddannet musikterapeut fra Rio Grande do Sul Federal University i Brasilien, hvor han i både sin masterafhandling fra 2009 og ph.d.-afhandling fra 2012 undersøgte brugen af musikterapi som nonverbal kommunikation med børn med ASF (se Gattino et al., 2011). Han er gået i gang med at lære dansk og skal i starten især undervise i de musikalske fag på musikterapiuddannelsen.

Gattino, G.S., Riesgo, R.S., Longo, D., Leite, J.C.L., & Faccini, L.S. (2011). Effects of relational music therapy on communication of children with autism: a randomized controlled study. *Nordic Journal of Music Therapy*, 20, 142-154.

Review-artikler

Det har en vis vægtning, når der udgives meta-reviews, dvs. stringente gennemgange af forskningslitteratur med statistiske analyser af kontrollerede undersøgelser. Resultaterne fra følgende review er derfor vigtige i en dansk sammenhæng og med sigte på at få musikterapi anerkendt som et sundhedsfagligt tilbud. I tidsskriftet *Ageing Research Reviews* viste en gruppe kinesiske forskere at der er evidens for effekten af musikterapi på forstyrrende adfærd og angst hos personer med demens, dette især ved 'interaktiv' musikterapi. Forskerne så ligeledes en positiv tendens af musikterapi på kognitiv funktion, depression og livskvalitet. I analysen indgik 34 studier med samlet næsten 2.000 deltagere. Musikterapi-interventionen blev beskrevet som enten interaktiv, hvor sang og spil indgik, eller såkaldt 'passiv' musikterapi hvor 'patienten' lyttede til musikterapeutens musik eller en CD.

Zhang, Y., Cai, J., An, L., Hui, F., Ren, T., Ma, H., & Zhao, Q. (2017). Does music therapy enhance behavioral and cognitive function in elderly dementia patients? A systematic review and meta-analysis. *Ageing Research Reviews*, 35, 1-11 (E-publikation før endelig publicering).

Følgende systematiske review af **Chung** og kolleger er ikke på samme evidensniveau da der ikke er gennemført en statistisk analyse af selve *virksomheden*, dvs. af 'outcomes'. Men hvor reviewet ikke siger noget om effekten som sådan, siger det noget om *hvad* det er, der virker ved musikterapi med personer med skizofreni. Ud fra en grundig reviewproces identificerede forskerne 17 studier, hvoraf 9 var klinisk kontrollerede studier (RCT). Musikterapien blev opdelt i 3 typer: aktiv, receptiv og kombineret musikterapi, som foregik enten individuelt eller i gruppe. Forskerne var interesserede i at undersøge om der var forskel på hvor godt de forskellige musikterapityper virkede, og på om længden af musikterapien, målt i antal minutter, havde en betydning. Resultatet af denne amerikanske undersøgelse var at 'dosering' betød mere for effekten af musikterapi på symptombehandling og rehabilitering for personer med skizofreni end selve typen af musikterapi. En effektiv dosering svarede til mere end 10 sessioner af mindst 50 minutters varighed. Faktisk viste det sig at en kombination af aktiv og receptiv musikterapi virkede bedst, men da kombinationsmusikterapien typisk varede i længere tid, står 'dosen' indtil videre som den stærkeste faktor. Dvs. jo mere, jo bedre – dog foreløbig uden at vide hvornår nok er nok.

Chung, J., & Woods-Giscombe, C. (2016). Influence of Dosage and Type of Music Therapy in Symptom Management and Rehabilitation for Individuals with Schizophrenia. *Issues in Mental Health Nursing*, 2840(November), 1-11 (E-publikation før endelig publicering).

Reviews er mange ting, og vi kommer nu til en tredje form for review. Frem for at undersøge effekt eller virkning kan reviews have fokus på metoder eller redskaber. En gruppe britiske forskere anvendte således reviewformen til at give et overblik over musikterapiassessment og -måleredskaber. Forskerholdet fandt frem til i alt 58 redskaber udviklet til at vurdere virkningen af musikterapi som de herefter systematisk gennemgik ud fra hvilken klientmålgruppe, det var rettet imod. De fandt frem til at området med autisme og udviklingsforstyrrelser havde de fleste assessmentredskaber med hele 14 forskellige, og med en stor del fra 1970'erne. Det næststørste område, hvad angår antal af assessmentredskaber, var psykiatri (mental health) med 6 redskaber, især fra årene omkring 1990'erne. Herefter kom området geriatri og demens, som også havde et par nyere redskaber med, bl.a. MiDAS, Music in Dementia Assessment Scale, som er udviklet på Aalborg Universitet. Det allernyeste skud på stammen var den reviderede version af APC, Assessment of Parenting Competencies, som er udviklet af **Stine Lindahl Jacobsen** som også er fra AAU. APC, som nu er revideret til *Assessment of Parent-Child Interaction, APCI*, er rettet mod samspilsramte familier og var det eneste redskab indenfor det område. Jeg vil også lige nævne redskabet "The Music Therapy Star" fra 2011, som måler på kreativitet, leg og emotionelt velvære, og er rettet mod børn generelt – ikke at forveksle med Musikstjernen til musiklyttebrug der er udviklet på musikterapiklinikken på Aalborg Universitetshospital, Psykiatrien. Reviewet, som er frit tilgængeligt på nettet, giver ikke bare et overblik over assessmentredskaber, men også links og henvisninger, så det er nemt for praktikere at hente information eller få fat i et redskab.

Cripps, C., Tsiris, G., & Spiro, N. (Eds.). (2016). *Outcome measures in music therapy: A resource developed by the Nordoff Robbins research team*. London: Nordoff Robbins. Tilgængelig fra: www.nordoff-robbins.org.uk

Effekt-undersøgelser

Aggressiv leukemi behandles ofte med stamcelletransplantation, og børn, som overlever behandlingen, er i stor risiko for at udvikle PTSD. Derfor har man på Karolinska børnehospital i Huddinge undersøgt om musikterapi havde en effekt på bl.a. fysiologiske parametre. I undersøgelsen deltog 14 drenge og 7 piger fra 0-16 år som efter tilfældighedsprincipper fik enten musikterapi eller almindelig standardbehandling. Musikterapien foregik på barnets hospitalsstue med en kombination af både aktive og receptive metoder. Det viste sig at hos de børn, der deltog i musikterapi, var pulsen signifikant lavere end hos kontrolgruppen. Det tyder på at musikterapi kan mindske stress og således risikoen for at udvikle PTSD.

Uggla, L., Bonde, L. O., Svahn, B. M., Remberger, M., Wrangsjö, B., & Gustafsson, B. (2016). Music therapy can lower the heart rates of severely sick children. *Acta Paediatrica, International Journal of Paediatrics*, 105(10), 1225-1230.

Fagfællebedømte bøger

Hovedtitlen på Tali Gottfrieds ph.d.-afhandling, som er nævnt i indledningen, er *Creating Bridges*. Med den metafor understreger hun hvordan musik kan skabe forbindelser og samhørighed, mellem fx barn og forældre, og forældre imellem. Brobygning og sammenspil er udgangspunktet for en antologi om musikterapi med familier. I redaktørernes forord sættes familien i centrum da familien er forbundet til den person, der modtager musikterapi, uanset om de er med i selve sessionerne eller ej. Bogen er redigeret af **Stine Lindahl Jacobsen** fra Aalborg Universitet og **Grace Thompson** fra universitetet i Melbourne, Australien, og med bidrag af en række forfattere fra fagområder der spænder lige fra det neonatale område, flygtninge, autisme, psykiatri, demens og palliation. (red: se anmeldelse heraf andetsteds i tidsskriftet).

Jacobsen, S. L., & Thompson, G. (Eds.). (2016). *Music Therapy with Families: Therapeutic Approaches and Theoretical Perspectives*. London: Jessica Kingsley Publishers.

Konferencer

GIM står for Guided Imagery and Music. Den 12. Europæiske GIM konference blev afholdt i september 2016 i Athen med 106 deltagere fra hele verden og en stor delegation fra Danmark (se omtale i TDM 16(2) af Catharina Messell). Et særligt fokus for konferencen var europæisk samarbejde hvilket efter et stort forarbejde mundede ud i den endelige etablering af foreningen EAMI (European Association for Music and Imagery), med **Torben Moe** fra Danmark som bestyrelsesformand og **Lars Ole Bonde** som medlem af The Educational Committee. Næste nummer af tidsskriftet *Approaches* (som bl.a. er redigeret af **Bolette Daniels Beck** fra AAU) indeholder artikler fra konferencen. EAMI konferencen i 2020 skal holdes i Danmark.

Andet

En MOOC er et onlinekursus og betyder Massive Open Online Courses. MOOC-kurserne er frit tilgængelige for alle, verden over, og kræver ikke andet end at man har internetadgang. Musikterapiprofessor **Kathrina McFerran** fra universitetet i Melbourne har stået for en MOOC om musiks indflydelse på sundhed og trivsel for det enkelte individ og i større fællesskaber. Kurset er skaleret til at være på begynder-niveau. Det er således ikke rettet mod uddannede musikterapeuter, men personer, som ønsker mere viden om musik, og som ønsker at få et indblik i nogle grundlæggende principper at forstå musik på. Kurset omfatter 6 ugers interaktive studier hvor man bruger 3-4 timer om ugen på at se undervisningsvideoer og gennemgå anden information. Betaler man for kurset og besvarer spørgsmål, kan man også få et kursusbevis.

McFerran, K. (2016). How Music Can Change Your Life MOOC. The University of Melbourne & Coursera. Tilgængelig fra: <https://www.coursera.org/learn/music-life>